

1. Testa nosaukums – α – AMILĀZE**Sinonīmi – Diastāze, 1,4 alfa D glikanohidrolāze****2. Angļu val. – *Amylase*****3. Īss raksturojums**

Amilāze ir ferments, kas katalizē polisaharīdu šķelšanos līdz oligosaharīdiem. Amilāzi augstā koncentrācijā satur siekalu dziedzeri un aizkuņģa dziedzeris. Zemā koncentrācijā amilāze ir atrodama olnīcās, tievo un resno zarnu glotādā, skeleta muskulatūrā, placētā.

Galvenā nozīme ir akūta pankreatīta diagnostikā (tomēr testam ir zema specifitāte). Jaundzimušajiem amilāzes aktivitāte ir zema. Sasniedzot 1 gada vecumu tā sasniedz pieauguša cilvēka amilāzes koncentrāciju.

Urīna amilāze palīdz apstiprināt vai izslēgt akūtu pankreatītu vai hroniska pankreatīta paasinājumu. Urīna amilāzes aktivitātes paaugstināšanās saglabājas 7 – 10 dienas, kas ļauj diagnosticēt akūtu pankreatītu, ja pacientu izmeklē novēloti, kad serumā amilāzes līmenis atgriezies normas robežās.

4. Metode

Kinētiska reakcija.

5. Stobriņa marķējums, asiņu uzglabāšanas laiks, izmeklējamais materiāls

- Marķējums – asinīm sarkans vai dzeltens stobriņš (bez antikoagulanta), tīrs urīna trauciņš urīnam.
- Asiņu uzglabāšanas laiks:
Istabas temperatūrā (+15°C – +25°C) serums – 7 dienas, urīns – 2 dienas.
Ledusskapī (+2°C – +8°C) serums – 7 dienas, urīns – 10 dienas.
Urīna paraugus nesaldēt.
- Izmeklējamais materiāls – serums, rīta urīns

6. Referentās vērtības

Serums/plazma 28 – 100 U/L

Urīns ≤460 U/L

7. Ietekmējošie faktori

↑ narkotiskie analģētiķi, diurētiķi, perorālie kontraceptīvie preparāti.

8. Novirzes no normas

↑ Pankreatīts, aizkuņģa dziedzera cistas vai pseidocistas, žults ceļu slimības.

Intestināla obstrukcija vai infarkts, peritonīts.

Ektopiska grūtniecība, grūtniecība.

Diabētiska ketoacidoze.

Atsevišķi plaušu un olnīcu tumori, nieru bojājumi.

Nieru mazspēja.

Parotīts.

↓ Aizkuņģa dziedzera insuficience, cistiskā fibroze.